Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) ?27-5250

РІК LXXXVI. Ч. 245. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 27-го ЖОВТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 27, 1979 No. 245. VOL. LXXXVI.

МИРЯНСЬКА СТУДІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЧІКАҐО

Чікаго (Брат-Інформ.). — „Релігійна віднова і мирянський рух на низах" було темою цілоденної студійної конференції 13-го жовтня, що її влаштували в Чікаго спільно Українське Патріярхальне Товариство в ЗСА та Союз Українських Католицьких Церковних Братств і Сестрицтв. У конференції взяло участь понад сорок зареєстрованих учасників, що вислухали і продискутували сім доповідей. Крім чікаґських учасників, були представники Братств і Сестрицтв та деяких відділів Патріярхального Товариства з Ню Джерзі, Філядельфії, Клівленду, Детройту та Геммонду, Індіяна.

Наради розпочалися Божественною Літургією в Соборі свв. Володимира і Ольги, а самі сесії проходили в приміщенні Сестрицтва Покрова Пресвятої Богородиці. Першою сесією проводив д-р В. Маркусь, голова Союзу Братств і Сестрицтв, а другою д-р Б. Лончина, голова Крайового Патріярхального Товариства.

У першому циклі продискутовано доповіді про „низову" діяльність мирян, себто при парафіях. На цю тему говорив дуже глибоко о. І. Кротець з Чікаго, визначуючи парафію, як основну одиницю християнського життя. Доповідач вказав на потребу зглибити суть релігійного життя, істоту „домашньої церкви" — парафії та „великої" Церкви — Помісної і Вселенської. Він вияснив поняття „помісности" і східности, зазначуючи, що понад структуральними справами в Церкві є духове, зміст, наше богословіє і літургічне життя. Цим речам треба тепер звернути більше увагу, як це було досі.

Деталізуючи цю проблематику, Орися Гарасовська, заступниця голови Братського Союзу, говорила про становище і завдання жінки в парафії. Накреслила вона цілий ряд завдань для Сестрицтв й ілюструвала це досвідом окремих парафій. О. Гарасовська підкреслила виховні і харитативні форми праці, але звертала також увагу на чисто релігійне внутрішнє життя своїх членів. Студент теології П. Ґаладза (Чікаґо) говорив про молодь, розмежовуючи підхід та виховний ідеал у залежності від віку і психологічного сприймання молодих. Доповідач підкреслював, що релігійне зацікавлення треба відповідно викликати, творячи для цього атмосферу, але належить респектувати свободу власного сприйняття і вибору молодої людини піти за покликом сумління.

Тематику другого циклу, а саме — діяльність мирянських організацій представили ред. Р. Данилевич (Клівленд), який говорив про осередки мирянських організацій і їх працю та

(Закінчення на стор. 3)

Померла славна оперна співачка Євгенія Зарицька

Париж, Франція. — Дня 5-го жовтня ц. р., тут після довгої і важкої недуги померла співачка міжнародної слави і меццо-сопрано оперних європейських сцен сл. п. Євгенія де Новина-Зарицька, народжена в 1910 році у Раві Руській.

Сл. п. Євгенія Зарицька

Співачка походила з видатної музичної родини, бо її батько Ромуальд Зарицький був музичним діячем у Перемишлі та Львові і 1904-1907 роках видавав „Музичний Календар".

Сл. п. Євгенія Зарицька закінчила філософічний факультет у львівському університеті та Музичну консерваторію, навчаючись співу у проф. Дідура, а потім в Міляні. Почавши свої виступи в операх, вона спершу співала в Італії у Сієні, потім у Ля Скаля, Римі, Неа-

(Закінчення на стор. 3)

У ЛМКлюбі вшанували Михайла Островерху

Ню Йорк. — У п'ятницю, 12-го жовтня ц. р. Спілка Українських Журналістів Америки враз із Літературно-Мистецьким Клюбом в Ню Йорку улаштували вечір в пам'ять недавно померлого журналіста, письменника і любителя мистецтва, одного із останніх „трубадурів" Українських Січових Стрільців — Михайла Островерхи.

Св. п. Михайло Островерха

Численно зібрану публіку привітав голова ЛМКлюбу інж. Т. Грицай, передавши провід вечора у руки ред. Ольги Кузьмович, голови СУЖА. У першій частині його програми ред. Іван Кедрин-Рудницький накреслив сильветку ред. М. Островерхи, підкресливши те, що Покійний, не зважаючи на його літературні здібності в першу чергу був журналістом. У своїй спадщині ред. Островерха залишив дванадцять книжок, серед яких є збірки нарисів, оповідання, репортажі та переклади з італійської мови, яку закоханий в Італії та її мистецтво М. Островерха знав досконало.

Другу частину вечора розпочав п. С. Крижанівський мистецьким відчитанням виїмків із збірки М. Островерхи „Гомін здалека", п. з. „Неповторні роки". Про ті неповторні молодечі роки і зустрічі з молодим УСС-ом, який своїм співом захоплював усіх, прочитала зворушливий спомин п. Ольга Соневицька, вказавши на різногранність талантів Покійного. На закінчення вечора голова Об'єднання Українських Мистців Америки М. Черешньовський згадав М. Островерху, як знавця мистецтва і прегарну людину, з якою в'язала його дружба і почуття великої пошани. Серед численних присутніх, які вщерть виповнили залю ЛМКлюбу була також, як почесний гість, дружина Покійного, пані Г. Островерха, яка зі зворушенням дякувала організаторам за вшанування пам'яті її мужа.

КАРТЕР ПРАЗНАЧУЄ 70 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ НА ДОПОМОГУ ГОЛОДУЮЧИМ У КАМБОДЖІ

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер заявив у середу 24-го жовтня, що уряд ЗСА негайно призначить 70 мільйонів долярів на допомогу голодуючому населенню Камбоджі та закликав різні релігійні та інші організації, щоб вониж призначили принаймні таку саму суму. Він сказав, що справа допомоги для Камбоджі є надто важливою, щоб її залишити тільки для полагодження урядом і тому він закликав Церкви, щоб в місяці листопаді перевели спеціяльні збірки на допомогу Камбоджі.

Незалежно від урядової допомоги, Комісія для закордонних справ в Палаті Репрезентантів схвалила додаткових 30 мільйонів долярів для біля трьох мільйонів населення Камбоджі, якому загрожує голодова смерть. Сенат також схвалив подібну резолюцію. Тепер обидві резолюції мусять бути узгіднені спільною комісією.

Рівночасно о. Теодор Гезбурґ, президент Нотр Дам університету, який разом з іншими представниками американських допомогових організацій був на конференції з президентом Картером, заявив, що представники цих організацій вирішили повести всекрайову акцію збірки на допомогу Камбоджі.

Сенатор Едвард Кеннеді із Массачусетс виступив з гострою критикою уряду, твердячи, що уряд, знаючи про трагічне положення населення в Камбоджі, нічого не робив в справі допомоги. Промовляючи в Джорджтавнському університеті, Кеннеді пропонував негайну допомогу в харчах і ліках шляхом масової доставки американськими літаками.

Тим часом три американські сенатори відвідали Камбоджу та переговорювали з представниками тамошнього уряду, яким представили плян американської допомоги. На пресовій конференції в Банґкоку, Таїлянд, вони сказали, що камбоджійські власті заявили, що їх пропозиції в справі допомоги будуть розглянені центральним комітетом. Сенатори Джон Денфорт (республіканець з Мізурі), та демократи Джеймс Сассер (Теннесі) і Макс Бокус (Монтана) відбули нараду з міністром закордонних справ Камбоджі, Гун Сеном, як теж з представниками Дитячого Фонду Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ). Вони твердили, що одержали запевнення, що уряд не бачить жадних проблем відносно безпеки для конвоїв з Таїлянду, які мусять переїжджати через територію, де ще далі діють повстанці, прихильники усуненого прем'єр - міністра Поль Пота. Американські сенатори — це перші американці, які офіційно відвідали Камбоджу після її окупації комуністичними повстанцями Хмер Руж у квітні 1975 року.

Палата Репрезентантів задержує контролю над цінами бензини

Вашінгтон. — У середу, 24-го жовтня, Палата Репрезентантів ЗСА змінила своє рішення з-перед 12-ох днів, задержуючи урядову контролю над цінами бензини і над системою її розподілу. Голосами 225 до 189 Палата відкинула додаток республіканського конгресмена з Ню Джерзі Джеймса Кортера, який уважав, що знесення контролі над цінами бензини причиниться до зниження цін та більшої продукції.

Однак, противники конгресмена Кортера вказали на високі прибутки нафтових фірм у третьому кварталі цього року та на заяви продуцентів пального, що в наступному році може виникнути брак бензини з уваги на зменшення продукції нафти країнами-експортерами. Вони твердять, що скасування контролі над цінами та над системою розподілу фактично піднесло б ціни на бензину до 2-ох дол. за ґальон.

Як відомо, контролю цін на бензину встановлено в 1973 році у наслідок першої енерґетичної кризи в ЗСА, після того як Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК) встановила ембарго на продаж нафти. Закон про контролю цін має вигаснути в 1981 році, однак, деякі американські законодавці уважають, що ліквідація контролі цін під цю пору була б стимулом для американських нафтових компаній збільшити продукцію пального та зужити прибутки на шукання інших джерел пального. Загально відомо, що американські нафтові фірми прихиляються до скасування контролі над цінами бензини. Однак більшість членів Палати Репрезентантів відкинула додаток конгресмена Кортера, прийнявши опісля законопроєкт Департаменту енерґетики відношенням голосів 263 до 180.

Іранський шах Паглеві перейшов операцію

Ню Йорк, Н. Й. — У середу, 24-го жовтня ц. р., у Нюйоркському шпиталі — Корнелл Медичному Центрі, колишній іранський шах Мохаммед Різа Паглеві, якого у січні цього року усунули від влади революційні війська Аятолла Хомейні, а військовий трибунал видав йому вирок смерти, перейшов дві і півгодинну операцію, під час якої усунено йому жовчеві камені та жовчовий міхур. Під час цієї операції хірурги, що їх очолював д-р Бйорн Тгорбярнарсон усунули також побільшену лімфатичну залозу та зробили біопсію печінки шаха Паглеві, щоб здіягнозувати чи там не знаходяться клітини рака або інші ненормальні клітини. Рівнож зроблено йому біопсію інших лімфатичних залоз, щоб переконатися чи в нього немає рака і цих залоз, і якщо так — то до якої міри ця недуга поширилася. Жовчеві камені, які блькували каналець для перетравлювання товщів спричинили у шаха Паглеві т. зв. недугу жовтяниці.

У четвер, 25-го жовтня, після біопсії, речники шпиталю повідомили, що недуга рака поширилася і шах мусить перейти хемотерапію, яка триватиме рік або навіть і довше.

У цю ж пору, коли оперовано шаха, біля шпиталя маршували 150 демонстрантів прихильників Аятолли Хомейні, викрикуючи: „Смерть шахові!" Вони також повівали транспарантами, на яких було написано: „Спокійна смерть є надто добра для шаха!" Контраст до цього творили чотири іранські жінки, які знаходилися внутрі шпиталя. Одна з них сказала: „Королівська родина є самотня, тому я бажаю виявити їй свою підтримку". Біля шаха ввесь

(Закінчення на стор. 3)

УРЯД ЗСА ТАВРУЄ ПРАГУ ЗА СУВОРІ ВИРОКИ ДЛЯ ДИСИДЕНТІВ

Вашінгтон. — Американський уряд гостро натаврував комуністичний режим Чехо-Словаччини за суворі вироки для шістьох дисидентів, яких судили під закидом „протидержавної діяльности".

Речник Державного департаменту, Годдінг Картер, заявив:

„Ця справа для нас є надзвичайно серйозною, що чехо-словацький уряд знову покарав своїх громадян за намагання користуватися своїми підставовими правами... Ми не можемо погодитися з твердженням, що вчинки обвинувачених, за які їх засудили, були в будь-який спосіб злочинами, або що їхні дії заслуговували на кару..."

Шість чехо-словацьких дисидентів, яких засуджено на довгі терміни ув'язнення, і чотири інших, які ще ждуть судової розправи, є членами підкомісії „Хартії 77", себто руху в обороні прав людини в Чехо-Словаччині. Підкомісію часом також називають „Комітетом Оборони Несправедливо Переслідуваних".

Найбільш знаний серед засуджених є Вацлав Гавель, 43-річний драматург, якого засудили на чотири і пів року; чотирьох інших засуджено на кари від трьох до п'ятьох років, а п'ятого засуджено на два роки ув'язнення, але його кару завісили.

Представник Державного департаменту далі твердив, що тих шість діяли з наміром, щоб уряд додержувався власних законів, судових процедур та згідно з міжнародними зобов'язаннями. „Цей присуд — твердив Годдінг Картер, — заперечує дух і сам текст Гельсінкських угод з 1975 року".

Ця заява була однією з найгостріших, які колинебудь висловив Державний департамент на адресу чужої держави. Речники американського уряду не скривають цього факту, що відносини між ЗСА та Чехо-Словаччиною значно погіршилися від часу совєтської інвазії на ту країну в 1968 р., після якої усунено ліберальний режим Александра Дубчека.

„Ми будемо й надалі турбуватися порушенням прав людини де воно не траплялося б. Ми виступали і будемо далі сильно виступати проти таких порушень", — продовжував представник уряду.

Пригадуючи існування демократичного уряду в Чехо-Словаччині перед і після Другої світової війни аж до комуністичного перевороту в 1948 р., Годдінг Картер продовжував:

„Відносно Чехо-Словаччини, то ми особливо розчаровані, бо знаємо її минулу традицію та демократичну практику, пошану до законів та прав індивідуальних громадян... Людські права чехів і словаків та їх можливість користуватися тими правами є напевно справою зацікавлення деяких сусідів Чехо-Словаччини, які мали більше ніж незначний вплив на внутрішні справи цієї держави, головно за останніх 11 років..." Це, очевидно, натяк на совєтську інвазію 1968 року.

Тим часом у Ню Йорку група американських письменників протестувала у вівторок, 23-го жовтня ц. р., перед чехо-словацькою місією до ОН, домагаючись негайного звільнення заарештованих дисидентів. У протесті взяли участь Артур Міллер — драматург, Курт Воннегут — письменник, Джозеф Папп — продуцент, Роберт Л. Бернстейн — голова Американського Гельсінкського Комітету та біля 50 інших американських інтелектуалістів, які домагалися зустрічі з представниками чехо-словацької місії, одначе без успіху.

Еврокомуністи критикують Прагу за ув'язнення інтелектуалістів

Париж. — Майже вся преса західньоевропейських Комуністичних партій, в унісон з некомуністичними газетами багатьох европейських держав, гостро натаврували празький процес проти шістьох дисидентів, яких засуджено на довгі терміни ув'язнення за здогадну „протидержавну діяльність".

Комуністичні партії Італії, Франції, Еспанії і Швеції, уживаючи навіть гострішу мову ніж західньо-европейські уряди, засудили судовий процес і вироки у Празі за „підривну роботу".

У Празі прокуратор твердив, що підсудні перепачковували статті та матеріяли закордон, в яких очорнювали комуністичний режим. Ці матеріяли, на думку чехо-словацького уряду, були друковані на Заході в часописах і журналах, „які видаються за фонди американського Центрального Розвідчого Агентства".

Італійська Комуністична партія, найбільша на Заході, яка часто критикує порушення прав людини в совєтському бльоці, засудила празькі вироки як „суворі і недопустимі".

Газета „Юманіте", орган Французької Комуністичної партії, яка часто обороняє політику СССР та комуністичного бльоку, засудила процес у Празі, називаючи його „несправедливим", пишучи, що „французькі комуністи сприймають цей присуд з обуренням".

Для еспанської Комуністичної партії вирок у Празі є „незаперечним порушенням прав людини та демократичних свобід".

Шведська Комуністична партія празький процес та вирок назвала „брутальною несправедливістю для осіб", які борються за права людини.

Британські урядові кола погрозили, що Европейський Спільний Ринок візьме „відповідні кроки", а французький міністер закордонних справ, Жан-Франсуа Понсет, відкликав свої офіційні відвідини до Чехо-Словаччини.

ПОШУКУЮТЬ АКТОРІВ ДО ФІЛЬМУ

Філядельфія. — У зв'язку з підготовою до продукції фільму про українську культуру у Філядельфії, що ним займається Відділ Чужих Мов і Літератур Ля Салл коледжу, одержавши федеральні фонди в сумі 52,110 дол., продуценти фільму пошукують акторів, а саме чоловіка і жінку у віці між 50 і 60 рр. та хлопця або дівчину у віці між 12 і 18 рр. (з добрим голосом до співу). Зацікавленим особам слід звертатись до Марка Тарнавського на число телефону (215) 924-9147. Початок продукції фільму запланований на 6 листопада ц. р.

ЗМІНА ЧАСУ

Пригадуємо, що в год. 2-ій вночі зі суботи, 27-го жовтня, на неділю, 28-го жовтня, слід пересунути вказівки годинника на одну годину назад, повертаючися до „стандартного часу".

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ПРАВНИКІВ

Під час відвідин Головної Канцелярії УНСоюзу й видавництва „Свободи", зліва: д-р Ю. Степаненко, голова Керівної Ради, д-р М. Смородський і д-р Б. Футей та головний предсідник УНСоюзу д-р І. Флис.

Детройт (є.ф.). — Тут у приміщеннях Трой Гілтон Готелі 6-го й 7-го жовтня ц. р. відбувся річний З'їзд Товариства Українсько-Американських Правників.

У п'ятницю, 5-го жовтня, напередодні з'їзду, голова Відділу Товариства Правників д-р Мих. Кахникевич влаштував вечірку для учасників З'їзду.

З'їзд відкрив голова Керівної Ради адвокат Юрій Степаненко і подав звіт із діяльности членів Керівної Ради. Привітали З'їзд: д-р Іван Гришко — від місцевого Відділу адвокатів, а д-р Мар'ян Юзич — від лікарів.

Звітували за минулу діяльність адвокати: голова Управи — Мирослав Смородський, скарбник — Володимир Базарко, секретар — Іван Гришко. Доповнення до звітів подали члени Керівної Ради: проф. Володимир Анастас і д-р Тарас Модний.

У своєму звіті адвокат Смородський докладніше інформував про діяльність Комітету „ад гок" оборони Левка Лук'яненка.

Після уділення абсолюторії, З'їзд перебрав на голову Керівної Ради д-ра Ю. Степаненка, а на членів таких адвокатів: Володимира Анастаса, Зенона Форовича, Богдана Футея, Юрія Пазуняка, Михайла Кахникевича, Ярослава Сочинського, а від студентів права — Юлію Павлюк (на два роки).

До Головної Управи Товариства обрано таких адвокатів: Тараса Модного — голова, Юліяна Куляса — заступник голови, Володимира Базарка — кореспонденційний секретар, Івана Гришка — рекордовий секретар, Йосипа Ґатза — скарбник.

Вибрано спеціяльний Комітет „ад гок" оборони Левка Лук'яненка, до якого ввійшли доктори: М. Смородський — голова, В. Рудь і А. Хома — члени.

У суботу ввечері влаштовано бенкет, на якому учасники З'їзду зустрілися з громадянством Детройту. Бенкетом і його програмою проводив суддя Михайло Мазола, а головну промову виголосила д-р Маруся Бек.

У неділю, 7-го жовтня, відбулися наради членів Керівної Ради та Головної Управи, на яких обговорено плян праці на наступний рік. Рішено також відбути піврічну конференцію в квітні наступного року в Чікаго, а річну зустріч у Філядельфої під час Конвенції УККА.

На нарадах рішено також внести заяву про членство в УККА.

Про заходи оборони Л. Лук'яненка, комітет подасть докладніші інформації в найближчому часі.

ЧЛЕН СОВЄТСЬКОЇ РОЗВІДКИ ПОПРОСИВ ПОЛІТИЧНОГО АЗИЛЮ

Вашінгтон. — У середу, 24-го жовтня ц. р., член совєтської розвідки, 38-річний Станислав Левченко, втік до американської амбасади в Токіо, попросивши політичного азилю, — інформують американські урядові джерела.

З пресових джерел подають, що С. Левченка з хвилиною його втечі швидко посадили на літак, щоб відібрати совєтському урядові змогу робити натиск на японський уряд, щоб С. Левченка передати назад совєтським властям.

Станислав Левченко, який плавно говорить по-японськи, був затруднений в Токіо як кореспондент совєтського тижневика „Новое Время".

„Він, напевно, є членом розвідки", — сказав один з американських урядовців. Японські поліційні чинники схарактезували С. Левченка, „як вищого рангою члена розвідки КҐБ, який перейшов софістикований вишкіл". Однак, урядові чинники у Вашінгтоні не могли склясифікувати спеціяльности, в якій працював Станислав Левченко.

Помер св. п. інж. Микола Яримович

Кергонксон, Н. Й. — У четверг, 25-го жовтня, тут помер після довгої недуги на 81-му році життя св. п. інж. Микола Яримович, визначний громадський діяч, колишній учасник Визвольних Змагань в рядах Української Галицької Армії, у ЗСА член-основник Товариства Українських Інженерів в Америці, і перший голова метрополітального відділу ТУІА. Покійний залишив дружину Ольгу, сина д-ра Михайла Яримовича з дружиною Роксоляною та дітьми Тетяною і Миколою та ближчу і дальшу родину в ЗСА і Україні.

Панахида була відправлена у п'ятницю, 26-го жовтня, а похорони відбудуться в суботу, 27-го жовтня, о год. 11:30 ранку з похоронного заведення Гюмістон в Кергонксоні до церкви Пресвятої Трійці, а опісля на місцевий цвинтар.

Дискусія про мовну політику

Оттава (ОУПС). — Д-р Л. Вольф, проф. Авгсбурзького університету в Західній Німеччині, виголосив 11-го жовтня ц. р. доповідь в Оттавському університеті на тему мовної політики. В часі коли в інших країнах мовна леґісляція торкаєть-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Моше Даян — генерал і дипломат

Коли у В'єтнамі продовжувалася затяжна війна і американський велетень не міг дати собі ради з в'єтконгським карликом, то можна було почути від американців саркастичну заввагу: „Треба би покликати Моше Даяна, який виграв би нам в'єтнамську війну". Очевидно, американські генерали могли би теж виграти її, якби їм не зв'язували рук накази з Вашінгтону, де президент Линдон Джансон слухав не генералів, а цивільних дорадників, які принципово були проти тієї війни. І Моше Даян, генерал-дипломат, теж не міг успішно діяти, як ізраїльський міністер закордонних справ, коли його прем'єр Менахем Бегін і однодумці Бегіна в уряді внеможливлювали йому вести мирові переговори з арабським світом. І тому Моше Даян, людина з хребтом, волів демонстраційно зголосити свою димісію, як піти по лінії найлегшого спротиву і за міністерський титул кривити душею.

Моше Даян — генерал з одним оком, бо друге втратив у розвідчій місії як член протигітлерівського резистансу — здобув собі міжнародне ім'я під час війни молодої ізраїльської держави у 1949 році проти всіх арабських сусідів. Він став наче символом відродженого жидівського народу, який перейшов впродовж сторіч гегенну переслідування й фізичного геноциду та який у тих переслідуваннях тільки засталив свою волю — жити і жити у волі. Колись, бувало, насміхалися з жидів, як найбільших трусів. Новостворенний Ізраїль доказав, як може перетворитися психіка народу, коли той нарід має відповідних проводирів і сам у своїй масі виявляє міць свого духу.

Коли згідно з т. зв. Деклярацією Бальфура, міністра закордонних справ Британії, що була колоніяльною державою Палестини, Деклярацією, яка визнала за жидами право до „національного осідку", жиди проголосили свою державу Ізраїль 14 травня 1948 року, араби, які протягом сторіч залили ввесь Близький Схід, не захотіли з цим погодитися. За першою ізраїльсько-арабською війною, в якій по арабському боці виступали Єгепет, Сирія, Йорданія, Ливан і Савдійська Арабія, прийшли дальші війни у 1967 і 1973 рр. Найсильнішою арабською державою є Єгипет, який теж поносив найбільші жертви в людях і економіці, поки та країна опинилася над берегом господарської руїни. У листопаді 1977 року єгипетський президент Анвар ель-Садат зробив відважний історичний крок: полетів до Єрусалиму, де визнав ізраїльську державу і запропонував замирення. Інші арабські держави проголосили Анвара ель-Садата зрадником, проте в самому Єгипті він знайшов повну підтримку в народі. Знайшов теж підтримку від З'єднаних Стейтів Америки.

Розпочалися затяжні мирові переговори з активною участю американської дипломатії та самого Президента. Дня 17 вересня 1978 року підписано у Кемп Дейвід сепаратний мир Ізраїля й Єгипту. Проте в самому Ізраїлі існують дві течії: одна примирлива, яка здає собі справу, що треба звільнити окуповані у переможних війнах арабські землі і признати арабам, які живуть там суцільною етнічною масою, як не право до державного самовизначення, то бодай широку автономію, та існує теж друга течія — так би мовити, ізраїльських максималістів, які мріють про повернення Ізраїля до величі його біблійних часів. Вони є проти поступок в користь арабів і, практично, сприяють штучному насаджуванню на окупованих арабських землях — на правому березі Йордану, що належав до Йорданії, і в смузі Ґази, — жидівських колоній. Проти такої політики заявився американський уряд і проти неї був ізраїльський міністер закордонних справ Моше Даян. В 24 години після його димісії Найвищий Суд в Єрусалимі визнав за нелеґальний, безправний і зайвий з погляду безпеки Ізраїля акт — заснування великої кількости жидівських колоній на обширі 2,270 кв. миль, що їх ізраїльський уряд забрав від приватних арабських власників, і наказав зліквідувати ті оселі до 30 днів.

Димісія Моше Даяна і той присуд Найвищого Суду були важким ударом для уряду Менахема Беґіна. Якщо той непоступливий прем'єр покищо втримався при владі, то це, правдоподібно, буде тільки на деякий час: міжнародна опінія і натиск від Вашінґтону та політичний реалізм наказують зрозуміти, що треба використати добру волю поміркованих арабських кіл і шукати з ними замирення на базі розсудливого компромісу. Екстремізм у політиці на довгу мету не всилі втриматися. Моше Даян, який був переможним полководцем у війнах проти арабів, зрозумів це і перейде до історії не тільки як полководець, але і як розумний державний муж.

М. Бараболяк

БЕЗПЕКА ЕВРОПИ І САЛТ II

[2]

Совєти одначе поруч розбудови нуклеарного потенціялу, не занедбали теж запевнити собі перевагу конвенційними збройними силами, тобто армією, літаками, танками та іншим воєнним ременентом, яким велась Друга світова війна. І це спонукало Захід схаменутись: стратеги в НАТО додумались, що совєти не мусять атакувати Захід нуклеарними ракетами... Маючи перевагу в Европі сухопутних і повітряних сил майже у відношенні два до одного, вони можуть заатакувати Німеччину і інші країни в такий самий спосіб, як це вчинив Гітлер у 1939 році — а що тоді? Розпутаємо у відповідь нуклеарний геносид..?

Голосно говорив про те колишній державний секретар Генрі Кіссінджер на конференції НАТО у Бруселі минулого місяця. Він сказав, що американська нуклеарна „парасоля" не забезпечує вже нині Західньої Европи перед совєтською аґресією на випадок, коли б совєти заатакували ту Европу конвенціональними збройними силами. Американські нуклеарні ракети забезпечують нині американський суходіл перед атакою Кремля. Коли ж би, одначе, Америка відповіла на рух совєтських армій у західньому напрямі атакою нуклеарними ракетами на Совєтський Союз, то це перемінило б і ЗСА і Зах. Европи у згарище. Рахуючись із такою можливістю й несерйозністю страшення американською „парасолею", лідери НАТО заметушились, в колах яких стали дискутувати і приготовляти як засіб оборони проти нуклеарної совєтської аґресії на Европу т. зв. тактичну нуклеарну зброю, тобто ракети середнього засягу.

Тими ракетами можна б поразити просуваючі совєтські армії та совєтське запілля в сателітських країнах, як теж в Україні, Білорусії і інших західніх теренах СССР. Але має і така оборона перед совєтською не-нуклеарною атакою „достовірність"— „credibility"? Така реакція на совєтську аґресію розпутала б теж нуклеарний „голоковст". Совєти певно відплатились би вживаючи свої нуклеарні ракети (головно прецизійні SS 20) середнього і короткого засягу і це обернуло б Европу в пустизну. Зважились би, отже, лідери НАТО вжити проти совєтської не-нуклеарної атаки цю „тактичну" нуклеарну зброю? Відповідь на це питання мусить бути неґативною. Німеччина і інші країни Західньої Европи дорожать своєю незалежністю, але коли б стали перед дилемою — руїна країни чи загибіль може половини населення або совєтська гегемонія — хоч би тільки у формі „фінляндизації", то країни Заходу скорше вибрали б другу альтернативу, і зачали переговори з совєтами...

З вищесказаного треба зробити один висновок: нуклеарний потенціял (який би він бе був — сильніший чи слабший) дає Заходові тільки ілюзії безпеки, але не є ґарантією дійсної оборони перед евентуальною совєтською агресією. До речі: з совєтською аґресією ні в ЗСА, ні в Европі ніхто нині не рахується, бо Захід є під охороною китайського запілля, врешті Совєтський Союз має тепер досить клопоту з дотеперішніми підопічними, як Польща, щоб шукати собі нових труднощів із підкореними народами Заходу. Коли ж так, то чому тільки дискусії у зв'язку з САЛТ II, тоді як нуклеарна зброя неужиточна як колись гази, а діє тільки як „страшилище". А „страшаки" лякають тільки доти, доки ни виявиться, що то властиво не зброя.

Можна замилювати собі очі, що чим більше Захід набудує нуклеарних ракет чи то далекого засягу, стаціонованих в північно-західній Америці, чи короткого і середнього засягу, якими є або мали б бути вивінувальні сили НАТО, то все це блідне перед суворою дійсністю: загроза зі Сходу буде існувати доки той Схід має перевагу у збройних силах типу Другої світової війни. А Совєтський Союз має перевагу в тому роді зброї і в людському елементі. Пару тижнів тому Брежнєв на параді з нагоди 30-ліття незалежности Східньої Німеччини у Берліні, прикидаючись ягнятком, проголосив світові, що він готовий відтягнути зі Східньої Европи 20,000 війська, 1,000 танків і не буде впроваджувати в Сх. Німеччину нових ракет середнього засягу. Президент Картер відповів на те, що це ніяка уступка, бо 20 тисяч війська це ніщо в порівнянні з силою совєтських і сателітських військ, а маючи вже в Европі ефектовніші нуклеарні ракети середнього засягу, чим Захід, він намагається тільки протидіяти модернізації того роду зброї на Заході.

Що хотів я сказати, пишучи повище?

Ми розпинаємось проти САЛТ II, мовляв, совєтам не можна довіряти. Ніхто їм не довіряє, а зокрема американський уряд, і наші поради сперті на нашому досвіді з совєтами — не мають сенсу, ні ваги. Нуклеарна зброя втратила „достовірність" (credibility"). Тому залишімо знавцям, чи краще для Америки ратифікувати той договір ураховуючи стратеґічні і політичні наслідки підписання чи непідписання того договору, бо ужитковість нуклеарної зброї зводиться до зера. Загроза зі Сходу існує, хоч наразі зневтралізована Китаєм;але загрозливими для Заходу не нуклеарні збройні сили, а конвенційна. Захід мусить докласти всіх зусиль, щоб ці конвенційні сили довести принаймні до рівня совєтських. З тією метою конечним є відновити в ЗСА примусову військову службу. Вартість наємного війська не може бути висока. Та не тільки те! Европа теж мусить бути здатною власними силами заступити дорогу навалі зі Сходу. З тією метою Німеччина та інші західні держави мусять збільшити свої видатки і зусилля на зброєння. Мабуть вони це зроблять скоро будучи свідомими, що американська охоронна нуклеарна „парасоля" дуже „подірявлена" і не є жодною охороною, навіть не дорівнює дощевику.

Покищо реальної загрози з боку Совєтів немає. Але навіщо вони так потужно розбудовують свої сухопутні, повітряні й морські сили. Захід є на тому відтинку позаду, а щоб надігнати треба часу, а час не стоїть... Маймо те на увазі, а турботу про доцільність САЛТ II залишімо Пентаґонові і Раді Національної Безпеки. Вони мають змогу краще розцінити ролю всяких договорів з Совєтським Союзом, чим ми. Особливо не вириваймось із „порадами" для уряду на всяких переслуханнях, бо наші поради звучать, висловлюючись делікатно, досить наївно.

(Кінець)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ЧАСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Як було вже подано в попередній статті, є чотири роди підставового життьового забезпечення:

1. Часове забезпечення.
2. Забезпечення на ціле життя.
3. Життьове забезпечення з визначеним часом плачення вкладок.
4. Вивінувальне забезпечення.

Всі інші забезпечення є комбінацією повищих чотирьох родів забезпечення. Згадані роди грамот забезпечують на випадок смерти, але вони дуже різняться між собою висотою вкладок, бо чим більша є можливість ощаджування на грамоті (коли на грамоті нагромаджується більша грошова резерва), тим вища є вкладка за неї.

Часове забезпечення не передбачає передчасного згрошевлення грамоти. З огляду на це вкладки за нього є найнижчі, що й робить його найбільш популярним забезпеченням для молодих родин тоді, коли голова родини та члени його родини найбільше потребують високого забезпечення, зокрема у випадку передчасної смерти голови родини. Потреба забезпечення для вдови і дітей змушує чоловіка, який має обмежені доходи, набути того роду забезпечення. Він може набути найвищу суму забезпечення за найнижчу вкладку.

Часове забезпечення є дійсно життьове забезпечення. Якщо забезпечений не помре в часі важности грамоти, він не одержує ніякого звороту. Але коли він помре в часі 5 чи 10-літньої важности грамоти, ним назначений спадкоємець одержить виплату повної суми забезпечення.

Про це вже була мова в одній з наших попередніх статтей на союзові теми, де цей рід забезпечення названо „готовим спадком". Забезпечення є важне від хвилини, коли УНСоюз прийме першу вкладку від члена, бо тоді він зобов'язується виплатити спадкоємцеві забезпеченого члена повну суму забезпечення у випадку його передчасної смерти. Навіть коли б член заплатив вкладки тільки за рік, півроку, чи навіть чверть року й після того помер, він забезпечив свою родину на повну суму грамоти.

Грамота часового забезпечення не дає можности ощаджування, вона дає тільки забезпечення і тому вкладки за неї нижчі, як за інші роди забезпечення.

З цього погляду є доцільним, щоб особи, фінансові засоби яких є обмежені, але які потребують більшого забезпечення, набули часове забезпечення в можливо наймолодшому віці, бо вкладки є вищі, чим старший вік забезпеченого тоді, коли він його набуває. Статистика виказує, що з віком людини зростає ризик смерти.

Розгляньмо роди часового забезпечення, які можна набути в Українському Народному Союзі.

Для дорослих УНСоюз має дві кляси часового забезпечення — п'ятирічну грамоту Т-5 і десятирічну Т-10, які запевняють виплату повної суми забезпечення у випадку, коли смерть наступить в часі важности грамоти.

Вкладки платиться впродовж п'яти чи десяти років, або до перед часної смерти члена. Грамоти видаються у віці від 11 до 55 років члена на $5,000 або більші суми.

Порівняймо річні вкладки цього дешевого часового забезпечення.

У віці 30 років, за забезпечення п'ятирічною грамотою Т-5 на суму $10,000 вкладка виносить $60.20 річно, а за забезпечення десятирічною грамотою Т-10 на суму $10,000 вкладка виносить $63.30 річно. Від заплачених вкладок за обидві кляси грамот одержите річну дивіденду в сумі $10.00, що самозрозуміло зменшує суму вкладки.

Коли б ви хотіли взяти ще додаткове подвійне забезпечення на випадок акцидентової смерти, вкладки виноситимуть річно $7.70 більше за кожну клясу часового забезпечення. За додаткову вкладку $7.70 річно ви подвоюєте суму свого забезпечення.

Часове забезпечення в клясі Т-5 чи Т-10 є корисне ще й тим, що воно може бути кожночасно, на бажання члена, змінене на всякі інші роди забезпечення, тобто на такі, які видавав УНСоюз в часі видачі грамот часового забезпечення, без окремого лікарського огляду. Це є дуже важливе для члена, який в міжчасі, коли набув грамоту часового забезпечення на 5 чи 10 років, захворів і з тієї причини не міг би бути окремо забезпечений.

Часова грамота УНСоюзу Т-5 і Т-10 з її високою сумою забезпечення й з найнижчою вкладкою не може рівнятися з ніяким іншим родом забезпечення. Чи ж цей рід забезпечення не промовляє до Вас своєю високою вартістю саме тепер, коли ваші заробітки ще не є достатні?

Не зволікайте! Ще сьогодні набудьте в УНСоюзі цей рід забезпечення!

Запитаєте чому?

Перш за все тому, що ніде не знайдете такого забезпечення з такою низькою вкладкою. А друга, дуже важна причина, це те, що з хвилиною, коли забезпечите себе грамотою УНСоюзу Т-5 чи Т-10, станете частиною нашого „Кореня" — членом нашої 87,000-ої Братської Родини, станете співвласником $43,000,000-го майна, співучасником програми, яка має на меті допомагати членам Союзу, українським організаціям, церквам і громадам. Ваше членство в УНСоюзі у великій мірі допоможе у видаванні одинокого у вільному світі щоденника „Свобода", англомовного тижневика „Юкренієн Вікли", як також у приділенні стипендій для потребуючих дітей наших членів, у допомозі всьому тому, що нам дороге, що представляє нашу українську справу, справу, яку навчили нас батьки любити і їй допомагати.

Не чекайте! Долучіться до нас у 85-річчя нашого існування і в той спосіб допоможіть спільно відсвяткувати наш Ювілей.

З НАШИХ БУДНІВ

СЛАВА КАНАДІ!

Зараз після святкового концерту в Тавн Голл-і в Ню Йорку, з нагоди 50-річчя ОУН, відбулося в клюбі „Діброва" при Другій евеню громадське обговорення цієї небуденної імпрези. В обговоренні взяли по-сусідству участь також і деякі патріоти з політичного перелазу „Лиса Микити".

— Про солістів такої кляси, як Кокольська і Добрянський, — заявив патріот, що смакував скача „на скалах", — я не забиратиму слова: про них напише в „Свободі" такий експерт, як пан маестро Терен. Що ж до хорів, то мушу з прикрістю сказати, що Канада має нас овер! Таких хорових ансамблів, як їх має торонтський осередок СУМ-у, не виставить вам Ню Йорк навіть до спілки з Пассейком! А що вже говорити про оркестру „Батурин"! Це вам не тільки краса, але й сила!

— У всьому заслуга пана магістра Василя Кардаша, — сказав колишній соліст давньої „Думки", ще з-перед корейської війни. — Треба сказати, що наш диригент „Жайворонків" пан професор Стругацький, диригує перша кляса, але більше руками намагає. А чи ви заввважили, як диригує маестро Кардаш?.. Отак, делікатно, пальчиками, як колись, бувало, у Львові, Дмитро Котко диригував.

— А яка в нього дисципліна, як у хорах так і в оркестрі! — зауважив хтось з колишніх упістів.

— Кожний оркестрант тримає в руках трубку чи клярнета ніби вояк карабіна: на струнко!

— А чи ви, друзі, запримітили, що в оркестрі було також з десяток гарних дівчаток? — поставив несподівано питання в справі формальній пан бартендер.

— Що ти кажеш?.. Диви! А я й не пізнав! — почулись здивовані голоси.

— Ти по трубці чи клярнеті не впізнаєш, хто в оркестрі хлопець а хто дівчина, якщо всі в однострях. В такому випадку, панове-товариство, треба дивитися на кштальти, — повчав молодших друзів присутній в почесній президії пан маестро Михайло Черешньовський.

Хтось з патріотів поставив пропозицію підняти вгору чарки за так звані „кштальти" і за королівсько-українську Канаду...

Пропозицію прийнято з ентузіязмом.

Ікер

Д-р Маруся Бек і д-р Іван Бек — фундатори літературного конкурсу ім. М. Островерхи

Детройт. — Д-р Маруся Бек і її брат д-р Іван Бек, обоє адвокати в Детройті, повідомили Управу Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), що вони жертвують 1,000 долярів на конкурс імені Михайла Островерхи під фірмою СУЖА. Д-р Іван Бек замолоду товаришував з покійним Михайлом Островерхою і зберіг глибокий сантимент до нього. Д-р Маруся Бек була вже фундаторкою кількох літературних конкурсів, що їх уладжувало СФУЖО.

Ближчі подробиці про конкурс імені Михайла Островерхи будуть проголошені згодом, як їх виготовить Управа СУЖА — склад жюрі, термін надсилання творів і т. п. Тепер уже устійнено, що конкурс буде стосуватися твору малого формату на межі журналістики і літератури, як: новеля, оповідання, нарис, етюд, спомин або репортаж, себто з тієї ділянки творчости, яка була характеристична для Михайла Островерхи, журналіста й письменника.

Іван Поритко

БРАТСТВО УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

[2]

Товариська зустріч УСС-ів була дуже сердечна. Вони розійшлися молодими, а стрінулися сивоволосими або безволосими стариками. Не диво, що дехто не пізнав свого близького друга з воєнних років. З'їзд, по обговоренні організаційних справ, постановив оформитися в „Союз Українських Січових Стрільців", яким мало відновитися давнє товариство „Український Січовий Союз", заснований 1912 року у Львові. Принято рамовий статут, а статутова комісія отримала доручення цей статут остаточно оформити. Згідно зі статутом вибрано керівні органи Союзу УСС, а саме: Головну Раду, як репрезентаційний орган на чолі з д-ром Никифором Гірняком, Іваном Поритком, заст. голови, Михайлом Островерхою, секретарем та Головну Управу в такому складі: Осип Навроцький — голова, Петро Постолюк — заст. голови і Осип Бандера — секретар. Членами Управи були Роман Купчинський і Лев Лепкий. З'їзд постановив як перше завдання Союзу — це плекання історичної традиції УСС: ідеал української державности та доручив керівним органам підпорядкувати йому всі почини. В обличчі внутрішнього розбиття нашої еміграції, З'їзд ухвалив звернутися до провідних громадських чинників із закликом об'єднатися до позитивної праці на користь Батьківщини.

Після З'їзду Головна Рада виявила за короткий час живу діяльність. За чотири місяці розробила докладний плян праці Союзу та його виконувала. Нав'язано контакт з УСС-ми в ЗСА й Канаді. Приступлено до збирання та забезпечення пам'яток з визвольних змагань. Пророблено підготовчу роботу до видання монографічного збірника першого стягу, що відновив традицію українського війська, та інших видань з недалекого минулого. Задля фізичного збереження були зроблені заходи, щоб поселити УСС-ів в одній громаді для успішного виконання запланованої праці.

Весною 1948 року об'єднано в Союзі 209 УСС-ів, і київських СС-ів, зорганізованих в Станицях в Авгсбурзі, Бертесгадені, Байройті, Ганновері, Міттенвальді, Мюнхені й Регенсбурзі (187) та в Зальбурзі, Австрія (22).

Головна Рада у своїй початковій праці найбільше уваги присвячувала проблемі утривалення культу стрілецьких традицій серед нашої молоді. З огляду на те, що вся наша мемуаристика зі збройної боротьби, друкована перед Другою світовою війною, на якій виховувалася молодь 20-30 років, пропала під час воєнної хуртовини 1939-45 років. Головна Рада вже тоді старалася відновити видавництво „Червона Калина", яке серед нових обставин продовжувало б видання виховної літератури для молоді. Головна Рада увійшла у зв'язки з проводом Пластового Уладу в Німеччині й запропонувала зустріч молоді з УСС-ами під час другого З'їзду УСС, назначеного в часі Зелених Свят в днях 19-го і 20-го червня 1948 року.

Головна Рада виходила при цьому з того, що під час організації Леґіону УСС-ів в 1914 році Пласт дав йому все своє здібне до зброї юнацтво разом з виховниками та що пластуни в рядах УСС-ів, як старшини чи стрільці, були не тільки зразковими вояками, але й співтворцями новітньої ідеології українського вояка.

Провід Пласту пішов на запропоновану співпрацю з УСС-ми та доручив своєму юнацтву приготовлятися до акту передачі стрілецьких традицій. Для акту передачі вибрано 5 юнацький Курінь ім. Федора Черника, нашого товариша по зброї, що мав перебрати традиції УСС-ів символічно для всієї української молоді, цебто й неорганізованої в Пласті. На З'їзд УСС-ів запрошено представників СУМ, як представників позапластової нашої молоді.

У численних зустрічах з українською молоддю в таборах,де були наші Станиці,УСС-и вияснювали гасла стрілецької ідеології, яка формувалася серед реву гармат воєнних років 1914-1920 і стала потім для всіх УСС-ів дороговказом у мирній громадській праці після війни. Таким чином УСС бажали зберегти нашу молодь перед викривленим „патріотизмом", самозакоханістю, духовим примітивізмом і вузьким партійництвом, які в той час отруювали благородні души нашої молоді. Одночасно ми намагалися заставити її працювати над собою і солідно підготовлятися до важких відповідальних обов'язків в майбутньому.

На другому З'їзді УСС, члени застановляючися над характером Союзу стали на становищі, що УСС не є тепер вояками, отже й товариство УСС-ів не є військове, а комбатансько-громадське товариство. В громадському житті УСС повинні — як колись — зберігати давні стрілецькі чесноти. Перш за все УСС повинні працювати чесно, з посвятою, до брата по крові відноситися полицарськи й з вирозумінням. З'їзд постановив вимогу перед кожним членом УСС, щоб він в громадське життя вносив дух єдности і братолюбія. Не в'яжучи нікого однією політично-партійною ідеологією. З'їзд також вимагав від УСС-ів у своїй політичній організації — поборювати прояви нетерпимости.

З'їзд УСС гостро засудив титуломанію серед нашого колишнього воєцтва, зокрема — всупереч принципові, шанованому в усьому світі, — підвищування до вищих військових ступенів членів неіснуючої армії. Приємно нам ствердити, що таке становище у тих справах зайняли старшини УГА та Братство кол. вояків 1 УД УНА.

З'їзд затвердив статут товариства, при чому змінено назву на „Братство Українських Січових Стрільців". Апробував ініціятиву Головної Ради в справі об'єднання всіх комбатантських організацій. З'їзд із вдоволенням прийняв до відома, що до Головної Ради Союзу Українських Ветеранів вибрано д-ра Никифора Гірняка на першого заступника,а Івана Поритка — на другого заступника голови й доручив їм завершити справу об'єднання.

(Продовження буде)

Митрополит-номінат Мирослав Любачівський відвідав Менор Джуніор коледж

У четвер, 27 вересня, о. шамбелян Мирослав Любачівський, Архиспископ-номінат, зустрінувся із членами адміністрації Менор Джуніор коледжу у Дженкінтавні, Па. На фото стоять у першому ряді (зліва): М. Кічула — фінансовий урядовець, Сестра М. Кляра, ЧСВВ — президент коледжу, о. шамбелян д-р Мирослав Любачівський, Архиспископ-номінат, Сестра Анна — бібліотекар; у другому ряді стоять (зліва): Дж. Шілдс — директор зовнішніх зв'язків і розвитку, Сестра Сесилія — декан студентів, Сестра Дія — декан для справ академічних, Сестра Антонія Анна — декан, яка завідує прийняттям студентів та полагоджує адміністраційні справи. Архиєпископ-номінат в минулому був капеляном і вчителем у Менор Джунір коледжі в Дженкінтавні, Па.

КОМУНІКАТ
ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Цією дорогою повідомляємо українську спільноту в діяспорі, що з днем 1-го серпня 1979 р., мгр Антін Мельник перебрав обов'язки директора Европейського Представництва ЗУАДКомітету в Мюнхені, Західня Німеччина, після несподіваної смерти дир. Михайла Рудка.

Новоіменований директор ЕП мгр А. Мельник, який є тепер головою ЦПУЕН в Німеччині, відомий усім, як невтомний працівник на різних відтинках нашого громадського й політичного життя. Тому ми віримо, що за допомогою нашої спільноти він зможе виконувати свої нелегкі обов'язки керівника Европейського Представництва ЗУАДК.

Ми рівнож бажаємо висловити прилюдну подяку уповноваженому ЗУАДК ред. Ярославові Гайвасові за ділове та ефективне полагодження складних проблем зв'язаних із нашим представництвом у Мюнхені та організаційними контактами нашої діяльности у Відні. Така ж подяка і признання прислуговує членам Контрольної комісії ЕП п. Зенону Марцюкові і о. протопресвітереві Палладієві Дубицькому, за їхню дуже віддану допомогу і співпрацю у збереженні, упорядкуванні і переданні діловодства, майна і документацій ЕП, новому директорові представинцтва в Мюнхені.

Ми переконані в цьому, що наші суспільно-громадські і політичні організації підтримають зусилля нового директора ЕП, а тим самим і почини нашої, так важливої під сучасну пору установи, якою є ЗУАДКомітет.

За Екзекутиву ЗУАДК:

д-р Олександер Білик — голова

Микола Кавка — секретар

З шаблею козацькою й хрестом

(На прощання зі сл.п. Миколою Литваківським)

"У добрій козацькій родині з'явився на світ 80 років тому Микола Литваківський. Виховання його було з дитячих літ спрямоване на вірність України й гартування тіла й волі. Коли він підріс, якраз назрівала революція 1917 року, і молодий, здібний юнак без вагання покинув початки успішної службової кар'єри й пішов до Залізничого куреня Вільного Козацтва. Під градом куль молоді вояки кидалися в бій із московським напасником, і в сутичці під Арсеналом Микола Литваківський був поранений. Це була його присяга на вічну службу Україні, яку він з честю довів до кінця.

Гриміли бої, а разом з кулями косив лютий тиф. Не обминув він і Миколу Литваківського, але козацька сила поборола недугу, й образу по одужанні він знову йде в бій. Під час короткого перемир'я Микола Литваківський одружився зі своєю нареченою Наталією, що була йому вірним другом до останніх днів. У 1921 році, коли наші війська мусіли залишити Батьківщину, Микола Литваківський був інтернований у Каліші. Вояки ввесь час трималися, як одна родина, і кожен старався бути й у цих невідрадних умовах корисним для свого народу. Микола Литваківський вирішив змінити шаблю на Хрест Божий. Обдарований пречудовим голосом і красномовством, він здобув духовну освіту й у 1949 році став священиком. Як то кажуть, нема біди без користи: завдяки своїй новій діяльності, о. Микола ввійшов у широкі маси новоприбулих українців, що ще пахнули українським степом і творили українські острівці в таборах ДіПі. Зі своєю паствою о. Микола переїхав на американський континент і тут прославився як палкий, енергійний проповідник, щирий патріот і будівничий українських парафій та церков. Він відважно зачинав будівництво, перемагаючи боязнь і нерішучість інших, сам перший давав свій щедрий вклад і своєю вірою й упевненістю поривав маси за собою. Величний храм св. Покрови в Детройті — це пам'ятник о. Миколі Литваківському, окраса міста й зразок українського ренесансу.

Але не для того будував о. Микола церкви, щоб у них лиш молитися. Для нього не було питання — що важливіше: Бог чи Україна? Для нього Бог і Україна були одне поняття, і тому церква для о. Миколи була вогнищем патріотизму, тим осередком, що мусів гуртувати наш нарід і виховувати його. При церкві має бути школа, молодечі гуртки, збори, лекції, імпрези. Проповіді о. Миколи було любо слухати, бо в них променіла любов до рідного краю, і кожного разу о. Микола, колишній вояк, нагадував, що треба готуватись до боротьби за нашу суверенність.

Ішли літа, о. Микола та його вірна дружина ставали старші, але вони того не помічали. Вивчився на лікаря їх єдиний син Анатолій і одружився з Галею, дочкою сотника Полтавченка, також інтернованого вояка. Попідростали гарні внуки, Наталка й Марко. От і шістдесят п'ять минуло — нормальний вік „відставки" але священик не „відставляється", він стоїть при Престолі, поки його Бог не покличе. Минуло й сімдесят вже й вісімдесятка недалеко, а о. Микола і його нерозлучна паніматка експресом ідуть тридцять миль до церкви й не нарікають. Скрізь видно його високу, ставну постать, а поруч із ним — його „маленьку" паніматку. Вони ввесь час у центрі подій, там, де їх кличе життя. О. Микола був справжнім соборником завдяки таким, як він, у нас настало зближення всіх українців на еміграції.

Напевно він дожив би до сотні літ і був би ще корисний для української справи. Але... Тяжко захворів його єдиний син, його гордість і надія. З того часу о. Микола став підупадати, танути, як свіча. Вже немічним, кілька тижнів до своєї кінчини, він автом сам їздив по швидкім експресі яких 15 миль, щоб відвідати сина. Все б він віддав, включно зі своїм життям, щоб тільки врятувати сина... І коли йому скінчилося 80 літ, о. Микола відійшов від нас. Смерть його була спокійна й тиха. Він гарно жив — і гарно вмер.

Хоронила його в Чікаґо, в катедрі св. Володимира, дуже урочисто, як належиться священикові. Всі, хто міг, священики прибули, щоб віддати йому шану й достойно відпровадити в небесну путь. В Службі Божій увечері, 18-го липня брали участь отці: о. Білецький, декан катедри св. Володимира, о. митрат Крестюк, о. Красевич, о. Зботанів, о. Головко, а провадив Службою преосв. Владика Константин, з допомогою іподиякона А. Партакевича й у супроводі прекрасного хору під керівництвом о. Степана Позняка. В церкві було повно українців з усіх навколишніх місцевостей: прийшли востаннє поклонитися о. Миколі і православні, й католики, бо він був любим і помічним їм усім. Отець Федір Білецький виголосив зворушливу промову й запросив тих, що можуть, прийти на похорон наступного ранку. І хоча це був робочий день, багато прийшло. Знов почалась урочиста Служба, що її відправили під керівництвом Владики Константина, о. декан Білецький, о. Кулик, о. Зботанів, о. Головко. Згодом надійшов і отець Мар'ян Бутринський, із сусідньої грекокатолицької парафії св. Володимира й Ольги, та взяв участь у Богослуженні. Цим разом прощальне слово виголосив Владика, присутні попрощались із Покійним, і тіло його літаком було перевезено до Бавнд Бруку, де й було віддано землі наступного ранку.

А в Чікаґо ті, що прибули на похорони, пішли до парафіяльної залі, де добросердечні Сестриці приготовали поминки. Товариші по зброї та інші друзі зворушено розповідали про славної пам'яті о. Миколу, може трохи несистематично й епізодично, але щиро, і перед нами ще яскравіше вимальовувалась постать цього вірного й завзятого козака, справжнього Сина України.

Родина Покійного просила замість квітів дарувати пожертви на Семінарію та на Дім Культури при церкві св. Андрія в Бавнд Бруку. Присутні склали поважну суму на цю корисну ціль, на вірну пам'ять нашому дорогому отцеві Миколі Литваківському.

Ганна Черінь

Іранський шах Паглеві...

(Закінчення зі стор. 1)

час перебувала його прибічна служба безпеки.

В Ірані Аятолла Садек Халкалі, суддя революційного трибуналу, який видав наказ вбити шаха, закликав мусулманів в ЗСА — витягнути колишнього монарха зі шпиталя і розірвати його на куски.

„Еттелат" газета в Теграні, столиці Ірану, осудила вчинок ЗСА дозволити шахові прибути до цієї країни, сказавши, що „суперечні звідомлення" вказують, що недуга шаха, яку навіть іранське закордонне міністерство окреслює раком фактично є „політичною хворобою". Атака цієї газети на Вашінгтон наступила, не зважаючи на вівтіркову заяву Державного департаменту ЗСА, який запевнив іранський уряд, що шах і його жінка не дістануть дозволу замешкати в ЗСА або провадити будь-яку політичну діяльність.

МИРЯНСЬКА СТУДІЙНА...

(Закінчення зі стор. 1)

взаємини до парафії, як також проф. Б. Лончина, голова Крайової управи Українського Патріярхального Товариства в ЗСА, що доповідав про чергові завдання мирянського руху в цілому. Доповідачі себе доповнювали і висували насьогодні цілий ряд конкретних нових завдань. Наголошено потребу співпраці між мирянами і духовенством. Ми тільки спільно можемо скріпити патріярхальний устрій, якщо наші парафії, наша праця на місцях буде віддзеркалювати ідею помісности відзначатиметься релігійним духом і динамікою. Треба бути практикуючим християнином, щоби мати місце в мирянському русі. Наша поведінка мусить бути згідна зі заповідями і вимогами християнської моралі. Великі і практичні цілі не можуть освячувати наших засобів. Ми повинні реагувати на різні недостачі, спокійно, гідно і мужньо. „Час на феєрверки в патріярхальній роботі минув, треба взятися до конструктивної праці на місці, час розбудовувати помісність на низах!" — сказав д-р Лончина.

Дві дальші доповіді звернули увагу на актуальні сьогодні справи, до яких також треба підійти з поважним передуманням і відповідально. Кілька міркувань про український екуменізм і зокрема взаємини з православними висловив д-р В. Маркусь, критикуючи однаково деякі неекуменічні настанови так серед українців католиків, як і серед православних. Він накреслив низку практичних напрямних та настанов, що і як би нам треба робити. Під кутом Тисячоліття християнства до цих справ підійшов д-р М. Лабунька (Філядельфія), який широко з'ясував значення Ювілею, подав аналогії, як подібні ювілеї відзначали чужі і ми в минулому, і як нам тепер треба б до цього підійти.

Широка дискусія дала можливість висловити коротко і речево багато нових думок різним дискутантам. Підсумки цієї першої цього року мирянської студійної наради провів В. Маркусь. Деякі з доповідей будуть друкуватися у мирянській і релігійній пресі, а перебіг нарад буде подано докладніше в журналі „Патріярхат".

Учасники цієї наскрізь успішної конференції, взяли участь в Свято-Покровських святкуваннях Парафії Святих Володимира і Ольги, які відбулися напередодні та в сам день Покрови, 14-го жовтня. Наступні подібні наради заплянувано відбути в Філядельфії 24-го листопада.

Дискусія...

(Закінчення зі стор. 1)

ся допущення чи недопущення мов у офіційний державний мововжиток (напр., уКвебеку французька мова) то в вийнятковиx обставинах мовне законодавство йде в напрямі забезпечення чистоти мови, зокрема в лексикальній сфері — в словникові й фразеології. Показовий з цього погляду є закон із 31-го грудня 1975 року французького уряду в Парижі, що нормує вживання іншомовних („чужих") слів і висловів, зокрема американських англіцизмів, що після II світової війни почали масово втискатися в французьку мову. Проф. Вольф ілюстрував цей факт багатьма прикладами з сучасного французького словника й вказував на способи, якими мовні пуристи стараються запобігти чужим впливам. Закон із 1975 року — кульмінаційна точка в цьому напрямі й він багато причинився до очищення французької мови з чужих словникових впливів. Піддержана законом нова мовна політика у Франції може служити за добрий приклад для інших народів, які намагаються зберегти свою культурну й мовну самобутність.

Після доповіді проф. Вольфа проф. Яр. Рудницький з Монтреалю, вказуючи на потребу мовної леґісляції не тільки у Франції й не тільки в ділянці мовного пуризму. Він видвигнув проблему антилінґвіцидної леґісляції й її потребу в деяких країнах, зокрема в СССР. Після закінчення дискусії під час товариської зустрічі проф. Рудницький передав гостеві деякі українські видання, в тому працю про лінґвіцид.

Померла славна оперна...

(Закінчення зі стор. 1)

полі і Венеції та інших містах. Переїхавши 1946 року до Англії, виступала в Лондонському Оперному Театрі і Ковент Гарден, відтак в „Моцартеум" у Зальцбурзі, Австрія, в Парижі, Барсельоні, Швайцарії та Альжирі та інших містах і державах, здобуваючи міжнародну славу співачки. У 1958 році сл. п. Євгенія Зарицька приїхала до ЗСА і влаштувала декілька дуже успішних концертів — в Ню Йорку, Чікаго і Філядельфії.

Сл. п. Є. Зарицька була передусім непересічно музикальною та інтелігентною концертовою співачкою, завдяки чому виступала як солістка симфонічних концертів світових оркестр і диригентів. Виконання деяких цих концертів появилися на платівках: Малера „Lieder des fahrenden Gesellen" з диригентом ван Беінумом, пісні Шопена і Мусоргського та заголовна партія в опері Оффенбаха „Княжна Герольдштейн". Покійна була також відома як знаменитий інтерпретатор творів Равеля, Гіндеміта та інших, і рівнож таких німецьких романтиків-композиторів, як: Шуберт, Шуман, Брамс і Вольф.

Покійну Є. Зарицьку поховонено 11-го жовтня ц.р., з української католицької церкви св. Володимира в Парижі на цвинтарі De Bagneu. Вона залишила сина Ромуальда та ближчу і дальшу родину в Україні, Европі та Америці.

У десяту, невимовно сумну річницю несподіваної смерти, на 47-му році життя, моєї Незабутньої ДОНІ

бл. п.

ЛІДІЇ ОЛЕЙКО з дому НАЗАР

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

у четвер, 1-го листопада 1979 р. в церкві св. Николая в Торонті, Канада, о год. 9-ій ранку

І ПАРАСТАС в церкві св. Юра в Ню Йорку, о годині 7-ій ранку.

Про молитви за душу Покійної просить — мама — ОЛЕНА НАЗАР

У Її незабутню пам'ять складаю $25.00 долярів на будову української католицької церкви в Люрді.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в Парижі, Франція, дня 5-го жовтня 1979 року, після довгої і тяжкої хвороби, відійшла у Вічність, наша Найдорожча МАМА І ТЕТА

бл. п.

ЕВГЕНІЯ ДЕ НОВИНА ЗАРИЦЬКА

оперова співачка европейських сцен.

ПОХОРОНЕНА 11-го жовтня 1979 року з української католицької церкви св. Володимира, на цвинтарі "De Bagneux" у Парижі, Франція.

Горем прибиті:
син — РОМУАЛД
племінниці:
ЛІДІЯ ВОЛОСЯНСЬКА з родиною
ХРИСТЯ ПОЛЯК з донькою
племінники:
ЛЕОНІД ЯВОРСЬКИЙ з родиною
МИРОСЛАВ ЯВОРСЬКИЙ з родиною
ІРЕНЕЙ КОСТЕЛЬНИК з родиною
ЗЕНОВІЙ КОСТЕЛЬНИК з родиною
та ближча і дальша Родина в Україні, Европі та Америці

Ділимося сумною і болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Громадянством, що після довгої і важкої недуги, з волі Божої, відійшов від нас, дня 25-го жовтня 1979 року

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДУСЬ

сл. п.

Інж. МИКОЛА ЯРИМОВИЧ

народжений 7-го жовтня 1899 року в Тернополі, Зах. Україна.

Покійний брав участь у Визвольних Змаганнях в рядах УГА, після чого був інтернований в таборі полонених в Тухолі, нагороджений Хрестами С. Петлюри, був членом професійних, громадських, наукових і церковних організацій в Україні і ЗСА.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 26-го жовтня 1979 року в похоронному заведенні Humiston, Kerhonkson, N.Y., о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН в суботу, 27-го жовтня 1979 р., о год. 11:30 ранку з похоронного заведення, а в 12-ій год. дня до церкви Пресв. Тройці в Кергонксоні і опісля на місцеве кладовище.

В глибокому смутку:

ОЛЬГА — дружина
д-р МИХАЙЛО — син з дружиною РОКСОЛЯНОЮ
ТЕТЯНА і МИКОЛА — внуки
Ближча і дальша Родина в ЗСА і в Україні

„Перемишле сивоголовий...”

(Нарис із зустрічі земляків Перемишля на Союзівці 9-го червня ц.р.)

Дорога біжить щораз то вище і кружляє вихилами на ясних гірських серпентинах. Правобіч — масив темної зелені соснового лісу під сивим гребенем шпилів м'яко пливе у навислих хмарах. Зліва — котиться вниз гущавина провалля, срібний відблиск гірського потока, розкинені барвисті гриби хат і виріз скелі що тне дорогу гострим гранітом. Сосновий вітер смагає обличчя, прошиває наскрізь криштальним холодом, непомітно змиває нарослу роками хропаву шкаралупу і залишаються далеко позаду камінні виступи пройдених літ.

Звільнений розгін, на закруті — чорнявий гуцул помахом білого рукава веде у зелену, барвисту пристань нашої мандрівки. Серед столітніх смерек крутіж сипких стежок, пагорби квітників, де виходять назустріч знайомі обличчя Лесі і Тараса а біля привітно відкритих брам м'яко вклоняється полтавська красуня. Примiщуюся на дерев'яній лаві біля вікна і обережно відкриваю криштальнийкалейдоскоп часу, щоб у призмі зловлених хвилин зберегти сьогоднішній перемиський день.

Біля столу група чоловіків, ні — точніше молодих юнаків (чейже літа залишилися на мить по дорогах!) вигукує і гомонить, усі говорять окремо і разом, мабуть і не до ладу, падуть імена давно не кликані...

— Зенку, це ти — сивавий у сірому?

— Ґеню! Але ж ти полисів — викрикує рожеволиций, якого молодечий „стан” розплився кудись з роками.

— А цей невеликий, о — цей з довгим носом — хто?

— Як хто! Славко, — не пізнаєш? — тубально обурюється дебелий „окулярник”

— А там Дзюньо! ясний літній одяг підкреслює засмагле лице і рівно підстрижені вусика.

— Хай його! Алеж він тримається! — нотки подиву і легкого обурення.

Чого, чи кого, конкретно „тримається” — не сказано, і непотрібно! Кожний знає, що це слово необхідне в запиті чи оклику, воно таке зрозуміло ясне, що зайво було б його правописно оправдувати чи міняти, так, як не годилобся поміняти нашого Перемишля на якесь інше, хоч як важливе історичне місто.

— Прошу по черзі, спокійно! — неспокійно повторяє і хвилюється реєстраційний добродій, креслить листу імен, що пливуть і срібною лентою пов'язують минуле із сьогоднішнім.

— Крізь натовп голів, ясних, темних, сивих, крізь плівку мінливість кольорів бачу давну романтичну постать Олі-Джулієт і її вірного Ромео, які пройшли з надсянських берегів крізь дроти концентраційних примар і згарища війни, незмінно ніжні і неторкані. Від дверей Славко веде по м'якому килимі дивно знайому пані в сірому:

— Пізнаєш? — блиск усміху і давні очі перемиської інститутки з лавки біля вікна.

— Стефа! — Обидві з Галькою обнімаємо віднайдену подругу і не мить, холодне скло мого калейдоскопу мрячиться теплою вологість росяних каплин.

Русява, гладко зачесена пані в ясному, переплела руки зі засмаглою жінкою у зеленій сукенці, дивляться мовчки на себе, відокремлені серед натовпу, собі тільки віднайдені серед розгойданого моря. Дві „братні душі” з інститутської лавки, вони пройшли життя окремими і різними шляхами, залишаючись вірними давному кличеві „еквам менто”. Під дерев'яною колюмною задумливо глядять темні, глибокі очі під чорними бровами, ці самі, що колись дивною силою держали глядачів перед постаттю шляхетної Антиґони, що зберегли соняшне тепло перемиської землі і понесли його далеко в чужину на холодні дороги скитальщини. Кидаю дрібні кристали в калейдоскоп часу: зелену ясність розквітлих дерев, синяву гір, срібло хвиль Сяну, радісні усмішки і дрібні зморщки, теплі потиски долонь і прозорі каплі роси в людських очах. Збираю найдені сердешні окрушини в призмі задержаних в леті років.

Біла скатерть обрусів, малинового-теплий килим, усміхнені дівочі личка і легкі руки жонглюють тарілками. На залю входять щохвилини запізнені гості і наша увага ніяк не може зосередитися, вона і так добре захитана надміром вражінь руху, постійних несподіванок, одним коротким словом — „під-равшом”! Ясниїна (колись!) чуприна, різко закреслене підборіддя і знайомі широкі рамена просуваються між столиками. Торкаюсь легко плеча (на щастя дорослі роки залишилися позаду).

— Мірек! — Ті самі прижмурені очі давнього товариша футбольних змагань, дерев'яної кругольні і перших кроків танга на долівці бірчанської читальні.

— Ти мало змінилася — знаменито тримаєшся!

Добре, що держуся якогось крісла, чи руки, а то час мабуть цілковито вихопився із правил і повернувся на повний оборот 360, кружляючи зі мною на карусельній гойданці. На щастя, довкола бачу подібні відхили від усталеної рівноваги і це мене поволі доводить до релятивного балансу.

Дрібно висипаними стежками сходимо вниз. На дерев'яний площі стіни пливе в козацькому розгоні молодий красунь і м'яко гнеться полтавська чорнявка, цвіте золотий соняшник і шумить карпатська смерека, легінь трембітою розганяє хмари назустріч райдужній веселці. Сидимо поруч, як колись на шкільній лавці, заслухані в слова, що викликають на панораму сцени знайомі і рідні постаті. Постаті людей усе живих, сповнених любови і тепла до рідної землі, цих, які вели нашу розбурхану молодість „ад астра”. Вони мабуть відчували, якими проваллями і гострими скелями доведеться іти, мабуть гартували нас на весні нашого життя до нерівної та твердої дороги, яка єдино правдива змогла довести до зір.

Питає Галя, невідлучна друга частина моєї душі: — Скільки нас загубилося в мандрівці молодості? Кого задержали пропасні прірви і хто впав знеможиний, придавлений твердим камінням? Де ці, замкнені просторами Сибіру чи просто зів'ялі в холодній кістяній долоні?

— Чи доведеться нам, хоч посірілим буднями, але вірним перемиському кличеві „пер аспера ад астра” дійти до вершин духа? На це відповіді немає, кожний із нас мусить пройти своєю окремою дорогою до крайньої межі, над якою сторожить силюет нашого города. Докидаю до калейдоскопу, що служитиме мені в моїй дорозі, ще багряні кольори любови квіти Інститутського саду і золоту шляхетність Тих, що залишилися в нашій пам'яті назавжди.

Ритмічно скандує танкову мелодію оркестра, світла притемнені, кружляють коліровими вахлярами довгі сукні довкруги своїх партнерів. Перемиський трубадур Люсько веде м'яким колесом ясноволосу пані в білому, все елегантний Юрко схиляє голову над простягненою долонею стрункої дами, білий горс Влодка біля пастелево-легкого рукава. Тужливо пливуть слова і переплітаються із піснею... „Мов у сні чарівнім я бачу давний рай... і вірю, що поверну... „Раптом музичний ритм вдаряє сильним „біт'ом”, вються в швидких закрутах молодогнучні хлопці і дівчата, тісно сплетені раменами мов в гуцульському буйному ході, приспішують тепло і загортають для себе танцювальну площу. Дорога молодим! Темпо зростає, швидше-швидше, аж — вистрілює кульмінаційною ракетою!

Година пізня — ще не втихає гамір розмов, розкотистий сміх від круглого стола, де Ґеньо „сипле” дотепами як колись: „а то вже бігме було на Союзівці...” в проході між столиками, довірочно: „я зовсім забув сьогодні про мої пастильки проти тиску крови і аритмії... — а тобі ще далі дошкулює печінка і артретизм?” перекреслюються біля картки паперу: „Не забудь адреси, пише — пам'ятай!”. У відхилених скляних дверях тераси, де темна ніч вибита золотими цвяхами зір, непомітно стоїть сива тінь задержаного часу. Вказівки годинника поволі доходять зачеркнених меж, ще один круг в зачарованому колесі. „Перемишле єдиний, далека мріє моя...”, звільнена плинність руху, тихне гамір, в стародавньому поклоні низько хилимо голови перед сивим незнайомим, що лагідно закриває двері минулого.

Женуться колеса в долину з шаленою швидкістю. Трикутник рефлектора стинає смерекове віття, на мить пробігає сполохана сарна, гранчаста скеля біжить поруч і залишається в темряві, пахне холод криничної води і нагріта живиця. Високо вгорі срібний дукач котиться колесом, струшує кристальний пил і дзвонить в потоці, шукає зоряного намиста, загубленого колись в надсянському місячному плесі. А вітер шумить, рідний сосновий вітер плететься з піснею туги, здоганяє, — і мабуть ітиме за мною до крайніх обіріїв моєї чумацької дороги...

„Перемишле сивоголовий, ти вірний був Батьківщині,

Ти ворогам все ставив чоло, невгнутий був у боротьбі...”

Слава Дрималик-Шевчик

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Здібний студент — Володимир Н. Пітьо

Володимир Пітьо

Володимир М. Пітьо народився 2-го грудня 1960 року в Польщі в родині Ореста і Софії Пітьо.

У 1967 році враз з батьками він приїхав до Америки й замешкав в Нюарку, Ню Джерзі. В 1975 році він закінчив початкову школу Св. Івана Хрестителя в Нюарку з дуже добрим поступом.

До середньої школи ходив до Ситон Голл в Савт Ориндж, Н.Дж. Протягом трьох років мав перше місце в клясі, за яке одержував медалі, а за активності отримував численні трофеї і нагороди.

Цього року градуював, як „валедиторіян”, здобувши по чотирьох роках науки перше місце в клясі.

Під час ґрадуації 9-го червня ц. р. він отримав чотири медалі: академічну, за найліпшого учня в математиці, за найліпшого учня в науці і за надзвичайну діяльність і прислугу в школі.

Цього року Володимир Пітьо був нагороджений як „National Merit Finalist” та одержав частинну „National Merit” стипендію до Технологічного Інституту Стівенса.

У четвертому році свого навчання був президентом Крайового Почесного Товариства і протягом двох років президентом Українського Клюбу. Належав до різних математичних дружин: до шкільної в Ессекс повіті і в міжстейтовій. З 1976 році здобув перше місце з альгебри, а в 1977 році друге місце з геометрії в змаганнях повіту Ессекс. В 1978 році здобув друге місце в Католицькій Математичній Лізі на стейти Н.Й. і Н. Дж.

У Сітон Голл він належав до стрілецької дружини та тепер є членом „Newark Rifle and Pistol Club”. Цього року здобув найвищий ступінь стріляння від „National Rifle Assocation”.

Він рівнож належав до шкільної шахової дружини, де здобув багато нагород у різних змаганнях.

Уже десятий рік Володимир Пітьо вчиться грати на акордеоні в Мейджор Мюзік в Ірвінгтоні.

В цьому році В. Пітьо здав матуру українознавства з визначним поступом, ґрадуюючи з цієї школи 2-го червня. Він належав до Пласту протягом 6-ох років до 1975-го року, а останньо до Студентської Громади Нюарку і Ірвінгтону.

Вищі студії він продовжуватиме в Технологічному Інституті Стівенс в Говбокені.

Враз з батьками Володимир М. Пітьо є членом 371-го Відділу УНСоюзу.

Н. Н.

Відбувається збірка „Діти-дітям”

Як довгими роками, так і цього року, просимо дати свою пожертву на листу „Діти-дітям”, коли наші пані-збірщиці звернуться до вас, або до пушки під церквами, 28-го жовтня ц. р., або в „Арці”, „Сурмі”, в Православній Кредитівці на 9-ій вул. Ми віримо, що наші жертводавці не відмовляться подати братню допомогу людям, які в Европі боляче відчувають економічну депресію і для яких ця наша скромна допомога дуже потрібна.

Збірка на „Рік Дитини” (конто в „Самопомочі” ч. 8684), дала суму $208.21.

Ми вислали поважні суми на влаштування дитячих свят в рамках „Року Дитини”, до Німеччини, Франції, Австрії і Бельгії, щоб наші діти не почувалися меншевартісними, коли такі свята будуть влаштовані для дітей інших національностей. Звіт з влаштування цих свят буде поданий в наступному році.

Вечір Дитячих рисунків, проголошений в „Свободі” і „Америці” з незалежних від нас причин, відкладається. Про час і місце цього свята буде оголошено в пресі.

Ольга Томашівська — голова
Алла Давиденко — секретар

ЗВІТ-ЗАКЛИК

Прибутки:

Відділ 1-ий, Ню Йорк — 747.40 долярів, Відділ 4-ий, Бруклин — 160 дол., Відділ Асторія — 268.30 дол., Відділ 7-ий, Ню Йорк — 435 дол., Пласт — 73 дол., Українські католицькі церкви — 55.10 дол., Українські православні церкви — 53 дол., через Головну Управу — 124.46 дол., СУМ-А — 370 дол., Рідна Школа СУМ Ню Йорк — 3.50 дол., Рідна Школа „Самопоміч” — 70.24 дол. Разом прибутків — 2,360 дол.

Видатки

Німеччина УМХС — 400 дол., Рік Дитини — 500 дол., Бельгія, Дім Старших — 155 дол., Рік Дитини — 150 дол., Австрія — УДК — 110 дол., Рік Дитини — 100 дол., Відень — 30 дол., Франція-УАЖДО — 80 дол., Рік Дитини — 150 дол., Німеччина, Рідна Школа — 50 дол., Рік Дитини — 150 дол., Німеччина САЖУ — 155 дол., індивідуальні допомоги: Німецькі, Австрійські, Югославські — 175 дол., канцелярійні витрати — 73.70 дол. Разом видатків — 2,278.73 дол.

Разом прибутків	$2,360.00
На конто	247.83
Разом	**2,607.83**
Видатки	2,278.73
Сальдо	**$329.10**

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ВОЗОВИК, членка УНС Відд. 204 ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, померла 28 червня 1979 р. на 82-му р. життя. Нар. в Диткові, п. Ярослав; членкою стала у 1938 р. Залишила у смутку синів Михайла і Володимира. Похорон відбувся 2 липня 1979 р. на цвинтарі Кальварія, Квінс, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
д-р Василь Палідвор, секр.

АНТІН ЗВАРИЧ, член УНС Відд. 216 Т-ва Сірий Лев у Філядельфії, помер 31 липня 1979 р. на 66-му р. життя. Нар. 1912 р. у Волосівка, Зборів; членом УНС став у 1973 р. Залишив у смутку дружину Татяну і сина Миколу. Похорон відбувся 4 серпня 1979 р. на цвинтарі у Факс Чейс, Філядельфія.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Оденжинський, секр.

ПЕТРО КІСКА, член УНС Відд. 442 в Торонті, помер 22 серпня 1979 р. на 70-му р. життя. Нар. в Жиравці, обл. Львів. Залишив у смутку дружину Вару й дочку Лесю в Канаді. В Україні — дочку Олю з мужем і двома внуками. Похорон відбувся 25 серпня 1979 р. на цвинтарі Меморіял Гарденс в Етобікок.

Вічна Йому Пам"ять!
С. Левицький, секр.

КАТЕРИНА ТРУШ, членка УНС Відд. 102 свв. Петра і Павла в Клівленд, Огайо, померла 13 вересня 1979 р. на 88-му р. життя. Нар. 1891 р в Україні; членкою УНС стала в 1930 р. Залишила у смутку 4 дочки: Анну, Любу, Марію, Катерину і Стеллу і сина Івана та внука Даґлеса. Похорон відбувся 18 вересня 1979 р. на укр. цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

КАТЕРИНА ВЕЗУШКО, членка УНС Відд. 170 в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 1 вересня 1979 р. на 84-му р. життя. Нар. 1895 р. в Рогатинщині, Україна; членкою УНС стала 1940 р. Залишила у смутку дочку Ірену, сина Мирона і 2 внуків та внучку. Похорон відбувся 5 вересня 1979 р. на цвинтарі Ст. Патрік в Овего, Ню Йорк.

Вічна Їй Пам'ять!
Галина Гаврилюк, секр.

МИХАЙЛО ГЕРА, член УНС Відд. 156 ім. Тараса Шевченка в Честер, Па., помер 14 червня 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1893 р. в Лиско, Україна; членом УНС став у 1918 р. Залишив у смутку дітей: Стефана, Геновефу, Михайла і Едварда. Похорон відбувся 18 червня на цвинтарі свв. Петра і Павла в Спрінгфілд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар